Raghava Shikharini Ratnamala Stotram

राघवशिखरिणीरत्नमालास्तोत्रम्

Document Information

Text title : Raghava Shikharini Ratnamala Stotram

File name : rAghavashikhariNIratnamAlAstotram.itx

Category : raama, shataka

Location : doc_raama

Transliterated by : Vishal Pandey

Proofread by : Vishal Pandey

Description/comments : The entire stotra is in ShikhariNI Chanda

Latest update : September 12, 2024

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

September 12, 2024

sanskritdocuments.org

राघवशिखरिणीरत्नमालास्तोत्रम्

पिता माता भ्राता गुरुरधिपतिर्बन्धुरपि वा
धनं मित्रं विद्याभरणमसवोदैवतमपि ।
त्वमेवाशेषं मे रघुकुलमणे ? त्वामिह विना
न जाने श्रीजाने शरणमिहमन्यत्त्रिभुवने ॥ १॥

अयोध्याधीशश्रीदयितदशकण्ठद्विपहरे
हरे मारीचारे दशरथमनोनन्दनविभो !
इति क्रोशन्तं मां कलय कलया राघव यया-
कयाचिद्वातन्व्या झटिति करुणायाः शिशिरया ॥ २॥

न युक्तं त्यक्तुं श्रीरघुवरपुराणीं तवसकृ-
न्नमद्रक्षादीक्षां निखिलनिगमान्तप्रकटिताम् ।
ममैकस्येदानीं कलुषमयमूर्तेरापेकृते
विचार्य्यैवं दीर्घं कुरुमयि कटाक्षाङ्कुरलवम् ॥ ३॥

भजन्तं त्वत्पादाम्बुरुहयुगलं मामशरणं
कटाक्षैः किं राम ? न सुखयसि कारुण्यशिशिरैः ।
सकृन्नम्रत्राणव्रतमवसिति नीतमथवा
त्वया किं मद्वृत्तं त्वरितमनुचिन्त्यागतभिया ॥ ४॥

भ्रमन्तं मज्जन्तं भवजलनिधौ पाररहिते
नितान्तं सीदन्तंविषयझषपादकवलितम् ।
भवन्तं क्रोशन्तं रघुकुलमणे हा इति कृपा
रसं तं काङ्क्षन्तं तव झटितिमामुद्धरहरे ॥ ५॥

असे ते मत्पापस्मृतिजनितनिश्वासनिकरैरलं
पश्चात्तापैर्नमदवन आवाह्यविरदम् ।
अलं साकेताधीश्वर मयि धनेर्ष्या प्रकटनै-
रलं कुर्वन्नेहि स्मितलवरुचाः साधुवदनम् ॥ ६॥

कठोरं पापानां गणमगणितं मा गणमये-
मयीर्ष्यां मुञ्चत्वं मनसि धृतिमङ्गीकुरु दृढम् ।
बलादेवाकर्षन् मदवनचरामाशु करुणां
प्रसादं वैदेहीरमण मयि दीने प्रकटय ॥ ७॥

अघानामुग्राणां जननभवनं भाविनममुं
जनं जानन् पूर्वं जलनिधितटे सर्वविदपि ।
नतानांसर्वेषामहमभयदोऽस्मि व्रतमिदं
ममेतित्वं धैर्य्यात् कथमुदितवान् राम गतभीः ॥ ८॥

मदन्यः पापीयान् त्रिजगति जनो नैव सुलभः
सदिष्ट्या लब्धोऽहं तव सदनुकम्पैकविषयः ।
इदानीमौदास्यं भजसि यदि हंसान्वयमणे !
गतिर्मेकावास्यात्कथय भवतः कीर्तिरपिका ॥ ९॥

क्व मे बुद्धिर्गच्छेत् रघुवर न जाने परमितः
तमेतं मात्रातुं तव समय एषोऽञ्जलिरिमम् ।
परं व्याजीकृत्य खरितमघजालान्यगणयन्
प्रसीद त्रैलोक्ये प्रतिभटमलभ्यं भज यशः ॥ १०॥

गजेन्द्रः प्रह्लादो दशमुखसगर्भ्यश्च विजय-
स्तथैवान्ये त्राता इति च भगवता ये सुकृतिनः ।
किमाश्चर्यं तत्र त्रिभुवनपते ? मां रघुपते?
दुरात्मानं रक्षन् प्रकटयकृपामद्भुततमाम् ॥ ११॥

मदंहः सन्दोहं न लिखितुमलं लेखकशतैः
शतैः कल्पानां मां दमयितुमलं नान्तकशतम् ।
भवेयुर्मे मञ्चाः किशलयमयाः सर्वनरकाः
कटाक्षात्ते नान्या रघुतनय मन्निष्कृतिरतः ॥ १२॥

न गायत्री जप्ता विधिरपि च सन्ध्या न रचिता
नवातृप्तिन्नीता सुरवरपितृणां समुदया ।
गुरुणां शुश्रूषावहितमनसा जातु न कृता-
कुतः काकुत्स्थ त्वच्चरणकमलाराधनकथा ॥ १३॥

न दत्तं पात्रेभ्यो किमपिखरहन्तस्तवमुद्-

नजप्तं त्वन्नामक्षणमपि कदाचित्स्थिरधिया ।
भवद्दासानां वा पदनलिन सेवापि न कृता-
मया मोहावेशाद् भव विपिनमेवैवमटता ॥ १४॥

किमन्यद्वा ब्रूयां मदकृतमघं नास्ति भुवने-
ष्विदानीमप्येषो न विरमति पापाद्धतमतिः ।
अतः सर्वेश? त्वं मयि रघुपते यद्यकरुणो-
ममावसो भूयान्निरयचयमाचन्द्रमिहिरम् ॥ १५॥

प्रलापैरेतैः किं बहुभिरिह मे निश्चितमिदं
शृणुष्वैकं सत्यं शुभकरकटाक्षेण भवता ।
गृहीतो नाहं चेद्रघुकुलपते ? नूनमसृजे-
द्विधाता मां शङ्के नरकनिकरैकोत्सवकृते ॥ १६॥

क्षणाल्लोकाऍन्न् स्त्रष्टुं प्रभवति भवान् दग्धुमपिवा
कृतर्माभुक्तं यदि भुवि न नश्येद्ध्रुवमिति ।
रघुश्रेष्ठस्वामिन् जनमिममहो मोहयसि किं-
क्कमोक्षे त्वां त्वं वा त्रिभुवनमयो यास्यासि कुत ॥ १७॥

स्व सङ्कल्पायत्तस्त्रिजगदुदयोल्लासशमनः
समस्तैकाधारस्त्वमसि सकलाम्नायपठितः ।
कियत्ते मत् त्राणं दिनमणिकुलैकाभरण ? किं
बलीयान् वा तस्मात्त्वदपि मम दुष्कर्ममहिमा ॥ १८॥

ददौ प्राणान् ग्राव्णे तवचरणपङ्केरुहरजः
कृतः सेतुः सिन्धावहह भवता ब्राह्मणशिशोः ।
मृतस्यासीस्त्वं श्रीरमण नवसञ्जीवनसुधा
न मामेकं त्रातुं कथमिह भवान् कोबलमलम् ॥ १९॥

शिलायाम्प्राणस्थापनन उदधौ सेतुकरणात्
सुरक्षाभृत्सारप्रमथपतिकोदण्डदलनात् ।
सभीके तत्तादृक् दशमुखमुखारातिदलनात्
तवायोध्यास्वामिन् मदवनमिदं किं गुरुतरम् ॥ २०॥

ध्रुवं दुःखोदर्काद्विषयसुखसेवा निरतमा-
भवत्येदं साक्षादपि हतमनो मुह्यति मुहुः ।
अवन्मायायैवं व्रतबलवती नर्तयति मां

खरारे सा हेला बत भवति हाला मम पुनः ॥ २१॥

भ्रमन्तः श्रूयन्ते घनविषयगम्भीरजलधौ
यया यादोरूपा विधिशिवमुखा मोहित धियः ।
अहं तां त्वन्मायां कथमिव तरिष्यामि कृपया
विना ते मूढात्मा नलिनदलशङ्काशनयन ॥ २२॥

हठादाकृष्यैवेन्द्रियकुलमिदं मानसमना-
रतं गाहं गाहं विषयगहनानिश्ववदहो ।
भ्रमत्येवं स्वैरं प्रबलतरमोहोत्कटतया
करिष्ये किं वाहं दशरथमहीपालतनय ? ॥ २३॥

दुरालापान् वक्तुं स्फुरति रसना नाम नहि ते
असारेसंसारे शुभममृतदानैकनिपुणम् ।
श्रुती दुष्टोदन्तश्रवणचपले तावककथा-
सुधासारैर्हर्तुं प्रचुरभवतापं न भवतः ॥ २४॥

दृशोर्द्वन्दं दुष्टं विषयमपि द्रष्टुं मृगयते-
नमूर्तिं भद्रान्ते रुचिरशरचापाङ्कितकराम् ।
वपुस्तावच्छीघ्रं परिचलति दुष्कर्म करणे
न ते कैङ्कर्य्येहा रघुरमण ? मज्जामि निरये ॥ २५॥

पतित्वा कामाग्नौ ज्वलतिमनएतच्छलभव-
द्विधत्तेत्वद्ध्यानामृतसरसिलीलां न झषवत् ।
स सीतस्यैवं ते भवति परिहासाय महते-
ममेदन्त्वन्मायामवुमहिममक्षस्यनटनम् ॥ २६॥

मनः कामक्रोधाद्यरिगणपराभूतमभवद्
हृषीकालीबद्धा विषयमयकारानिवसने ।
अहं मग्नोगाधप्रतिभयभवाधान्धुकहरे ?
हरे सीतानाथ ? त्रिजगदधिनाथावकृपया ॥ २७॥

भवल्लीलोद्यानं हृदयमभितो दह्यत इदं
ज्वलत्कामक्रोधात्मकदवशिखज्वालपटलैः ।
सुधाधारावारोस्तवनयनपद्माञ्चलपलात्
दयालोकाकारैः सभय समयेऽस्मिन्रघुपते ॥ २८॥

भवत्केलीयोग्या हृदयनलिनी क्षुभ्यत इयं
प्रकामं कामाद्याह्वयधनमदोन्मत्तकलभैः ।
स्वसानिध्यादेतान् प्रसभमभिनिर्भूयसहसा
तवेदं स्पष्टार्थं घटय रघुसिंह ? त्वमधुना ॥ २९॥

मदीया प्राचीना परिगणितकौमघजनितां
भवद्ज्ञानानन्दात्मकविमलमूर्ते जवनिकाम् ।
शरीराक्षार्थत्वेनच परिणतान्तां गुणमयीं
त्वदीयां माया मां रघुकुलपते तारय विभो ॥ ३०॥

कदर्य्यः कामात्मा कठिनहृदयकातरमतिः
मदासत्यास्त्रयाङ्कपटदुरहङ्कारजनिभूः ।
शठः क्रूरः पापी भवजलधिमेतं कटुरहम्-
कथं तीर्त्वा प्राप्स्ये तत्रचरणसेवां रघुपते ॥ ३१॥

मनः सूत्राङ्गृह्णन् भवसदसि तुल्य प्रतिमया
चिरादेवं मायामयजवनिकान्तिर्हततनुः ।
भवान् लीलाशीलो रघुकुलपते नाटयतिमां
कदा वा नाट्यान्ते मम तव पदाब्जाभ्युपगमः ॥ ३२॥

अरक्षन् रक्षन् वा दशवदनवैरिन्! मम गतिः
तवैवान्यान् देवान्हृदि न गणये जातु चिदपि ।
असौख्यं सौख्यं वा मम भवतु सर्वं त्वनुभवा-
भ्यकीर्तिः कीर्तिर्वा तव खलु न तस्मिन् वद प्रभो ॥ ३३॥

मुहुःक्रोशन् श्रान्तो दशमुखरिपो त्वामहमणु-
प्रमाण्यं कारुण्यं विलपति मयि त्वं न कुरुषे ।
अपारो घोरोऽयं पुनरहहसंसारजलधि-
र्विमूढः किङ्कुर्य्यां विषय निचयास्कन्दितमतिः ॥ ३४॥

ज्वलज् ज्वालामाले प्रविशतु जनोऽयं किमनले,
गिरेः शृङ्गातुङ्गात्पततुकिमधश्चूर्णिततनुः ।
शिरो वै तद्भित्वा किमिह शिलया सृञ्जि करतु
क्षमाकन्याप्राणेश्वर न कुरुषे हन्त करुणाम् ॥ ३५॥

समूलां किं वोत्पाटयतु जन एषोऽद्य रसनां,
शिलां कण्ठे बध्वा पततु किमगाधे जलनिधौ ।

मुहुःसोरस्ताडं तव किमथवा कन्दतु पुरो-
न मे शान्तिः सीतारमण तव कारुण्यविलयात् ॥ ३६॥

न जेतुं शक्नोमीन्द्रियसमुदयन्नापिमनसा,
स्थिरेण त्वां ध्यातुं मरकतमणीं मञ्जुलतनुम् ।
न कर्मानुष्ठातुं विधिवदपि भास्वत् कुलमणे
भवत्पादाम्भोजं शरणमभजं केवलमहम् ॥ ३७॥

न धर्मे नोकामे नव धनवये नैव जगती-
पतित्वे काङ्क्षामे भवतु भवितव्यं विधिवशात् ।
तथापि श्रीराम प्रतिजननमङ्गीकृत कृपः,
तत्र श्रीपादाब्जे दृढपरमभक्तिं वितर मे ॥ ३८॥

पशुत्वं पक्षित्वं तृणतरुलताश्मत्वमपिवा,
कृमित्वं वा रक्षोनरसुरपिशाचत्वमथवा ।
यदि स्याद्यद्यन्मे जननमपि सर्वत्र भवतु
त्वदीये पादाब्जे रघुकुलपते भक्तिरचला ॥ ३९॥

पृथिव्यां पाताले नभसि नरकेऽन्धे तमसिवा
वसामि स्वामिन् श्रीरघुरमणकर्मानुगुणतः ।
तदास्तां मत्प्राणोत्क्रमणसमये त्वत्करुणया,
त्वदङ्घ्य्रब्जद्वन्दस्मरणमनिरोधं भवतु मे ॥ ४०॥

कदा वा त्वां ध्यायन् नवजलधरश्यामलतनुं
शरद्राकाचन्द्रप्रतिभटमुखाम्भोरुहरुचिम् ।
वसानं कल्याणम्वरमचलविद्युच्छतनिभं
विमोक्षेऽहं देहं भुवनमुपरामेत्वनुलयम् ॥ ४१॥

असूनां चेतेषां गमनसमये राघव वदन्
मुहुर्मा भैरित्येष्यसि सरभसं मे परिसरम् ।
धनुर्घण्टाघोषः श्रवणपरिभूतान्तकभटाः
किरीटी क्वचित्त्वं कटिघटितजाम्बूनदपटः ॥ ४२॥

स्मरेयं क्वचित्त्वां दृढमहमिहेदं तनुलये
जपेयं क्वचित्ते कुशलवगुरोर्नाम शुभधीः ।
भजेयं क्वचित्ते जगदघपुनर्जन्मरहितो
भवेयं क्वचित्त्वत्पदकमलकैङ्कर्यशरणः ॥ ४३॥

स्वसन्नास्ते क्रोधात्स्फुरडशनदंष्ट्राधरपुटः
कठोरः कीनाशः स्मृतमदघकोटिर्यमभटाः ।
प्रतिक्षन्ते कालं धृतविविधघोरप्रहरणाः
मया धन्यस्तेऽहं तव पदसरोजे रघुपते ? ॥ ४४॥

मणिर्जीवश्चिह्नं प्रकृतिरसिको शावकगतिः
तमश्चाहङ्कारौ जलजधनुषी हृद्रथपदम् ।
गदा बुद्धिर्भूतानपि च वनमाला विषयिणः
शरस्त्वत्स्थं सर्वं त्वयि किमुथवास्त्वर्पणपदम् ॥ ४५॥

अवस्टभ्येष्वासं त्रिणतमहिराट् भोगसुभगं
दधानं संवर्तज्वलनशिखिमध्येन्दु विशिखम् ।
परं ज्योतिः पीताम्बरधरमपारोदितकृपं
पुरः प्रादुर्भूयान्मम किमपि देहान्तसमये ॥ ४६॥

सवामश्चापाङ्कः स च धृतशरःपाणिरितरो
मुखं तद्राजीवायतविपुलरक्तान्तनयनम् ।
स्मितः श्रीः सातन्वी चरणयुगलं तच्च मृदुलं
वपुस्तत्कल्याणं स्फुरतु मदसूङ्खीनसमये ॥ ४७॥

असाकेताधीशैरदशरथभूभृद्रतिकरै-
रकौशल्यावत्सैरमरकतसङ्काशतनुभिः ।
अधानुष्कैरक्ष्मादुहितृवदनाम्भोजमिहिरै-
ररामाख्यैर्नस्तैरलमलमलं दैवतगणैः ॥ ४८॥

मदाभ्यां मत्तैतं मम कुलगुरुं मत्कुलधनं
मदिष्टं मद्भाग्यं मम परमविद्याँ मम गतिम् ।
मदीशं मच्चिन्तामणिमपि मदानन्दलहरीं
प्रपद्ये मज्जीवं रघुपतिपदाम्भोजयुगलम् ॥ ४९॥

त्वदेकं प्राप्यं मां त्वदितरनिहत्कण्ठहृदयं
त्वदन्यं त्वय्येवासितनिखिलाशापरिकरम् ।
त्वयि न्यस्तप्राणं तवचरणपद्मैकशरणं
तवस्वं त्वद्दासं रघुकुलपते मा त्यज विभो ? ॥ ५०॥

धनुर्बाणौ गृह्णन् करकिशलयाभ्यां तनुरुचा

तिरस्कुर्वन् सर्वं कुवलयवनीनां रुचिमिदम् ।
परिष्कुर्वन्वक्त्रं स्मितलवविलासेन मधुरं
कदा वा मत्स्वामी शरणिमनयोरेष्यसि दृशोः ॥ ५१॥

वहन्ती कोटीरं स्फुरदरुणकोटिप्रतिभरं
हसन्ती स्वाद्युत्या त्रिदशपतिनीलक्षितिधरम् ।
धरन्ती कोदण्डं करकमलयोर्बाणमपि ये
वसन्ती व्यक्तिः सा भवतु हृदये कापि मधुरा ॥ ५२॥

स्वभासामङ्कुरान्मृदुलनवदुर्वादलधिया
लिहद्भिर्गाधेयाध्वरभुविपरीतोमृगगणैः ।
शिखण्डी कोदण्डी धृतकनकदामैकवसनो
मनस्यस्मिन् भ्रात्रास्फुरतुरघुवंशार्भकमणिः ॥ ५३॥

शरज्ज्योत्स्नाश्लिटेस्फुटकुवलयालीसुरभिते
सिते गोदावर्य्या मृदुनि पुलिने सौम्यपवने ।
सुखासीनक्षोणीदुहितृतन शृङ्गारनिरतं
रघुश्रेष्ठं चेतः स्मरघनजटावल्कलधरम् ॥ ५४॥

मनश्चापल्येन भ्रमसि गगने दिक्ष्वटसित-
त्क्षणादुल्लङ्घ्याब्धीनपि विससि पातालकुहरम् ।
न जाने का सिद्धिमिह रघुपतेरङ्घ्रियुगलं
न किंस्वस्मिन्नेव स्मरसि परमानन्दनिलयम् ॥ ५५॥

त्यजत्वर्कोभानू निशितुहिनरोचिः परिहर-
त्वमुञ्ज्योत्स्नामुञ्चत्वमरशिखरीस्थैर्यमपि वा ।
क्षमावा क्ष्मादेवी विसृजतु मनस्ते दशमुख-
प्रहर्तुः पादाम्भोरुहविरहगन्धोऽप्यनुचितः ॥ ५६॥

वृथा कालो याति स्फुटितघटतो वारिविगल-
त्यनुश्वासं चायुर्गणयति कृतान्तो दिनगणम् ।
अये चेतः साधुस्वगतमखिलं कामपटलं
परित्यज्यायोध्यारमणचरणौ गच्छशरणम् ॥ ५७॥

प्रवालं प्रत्यग्रं श्रुतियुवतिसीमन्तपदवी-
लतायाः शान्तानां हृदयसरसीसारसमयम् ।
मुदालिङ्गत्सीताकुचकलशसङ्क्रान्तघुशृणं

कदा द्रक्ष्ये स्वामी तव रघुपतेः पादयुगलम् ॥ ५८॥

रसादालिङ्गत्यादरनलिनचक्रादिरुचिरा-
यदीयाजानक्या हरिणमदलिप्तेस्तनतटे ।
प्रकाशन्तेरेखा नवजलदलेखास्मरघना
तपस्याध्यब्जं तद्रघुकुलवरेण्यस्य मृगये ॥ ५९॥

जलक्रीडाचक्रे कमठपतिरब्धावहिपतिः
सुखं शिश्येशश्रान्ता शामतुलमवापुर्हरिदिभाः ।
धृते यत्पादाभ्यामखिलधरणीमण्डलभरे
मदक्षिद्वन्दं श्रीपदकिशलयं ते मृगयते ॥ ६०॥

न यज्ज्ञात्वा ज्ञेयं किमपि निगमे नो रसमयं
न यद्ध्यात्वाध्येयं किमपि हृदयेन्यत्सुखमयम् ।
न यत्प्राप्त्वा प्राप्यं किमपि परमं क्वापि मृगये
तदेवाहल्यादुष्कृतविदलनं पादनलिनम् ॥ ६१॥

अमूभ्यां नेत्राभ्यामपरिमितहर्षाश्रुतरलं
भुजाभ्यामप्याभ्यां बहुलकुतुकोत्कीर्णपुलकम् ।
परिरभ्योद्गाढं सफलयितुमेताजनिमहं
रजः पूताहल्ये चरणकमले एव मृगणे ॥ ६२॥

त्रयी राजीवाक्षी चिकुरनिकराकारजलधिः
स्फुरत्सीमान्ताकृत्युपमितमहासेतुजलधिः ।
अहल्यादेहालङ्करणपटवासद्युतिधराः
परागां यान्त्वास्मान् भवतिमिरकूपक्षयकृतः ॥ ६३॥

कदा वा कोटीन्दुद्युतिभरनिरासोद्यमधराः
अहल्याघं मिल्लस्थलललितमल्लीसुमनसः ।
नखद्युत्याधूताऽपरिमितमनोध्वान्तनिचयः
समग्रावग्राहं मम कवलयेयुर्नयनयोः ॥ ६४॥

विसृज्यायोध्यायद्वनभुवि चचारोपलचयैः
कुशैः कासैर्विध्यदधिकतरदारुण्यमभवत् ।
द्रवन्तं यन्मायाहरिणमनुदुद्राव मृगये
तदङ्घ्रिद्वन्दं श्रीकुचयुगपरिष्वक्तमसकृत् ॥ ६५॥

गजाः सिंहा व्याघ्रा मृगशशवराहा वनचरा
मयूराः कादम्बापिककवलखक्रौञ्चकुरराः ।
तथान्ये धन्या यैः शमितनयनावग्रहमहो@
महानीलश्यामं खररिपुः सदासेवितमभूत् ॥ ६६॥

तृणत्वं नासीन्मे किमपि सरयूरोधसि मनो-
रमारामे धिग् धिग् धिगिदमधमं मानववपुः ।
यदेवं कौशल्या तनयचरणाम्भोजयुगली-
परिरम्भानन्दप्रभवभवनं नेह भवति ॥ ६७॥

प्रणामं साष्टाङ्गं तृणतरुलताभ्योहि निरुतं
प्रभावेभ्यः कुर्यां विनयसरलं भक्तिबहुलम् ।
अरण्या भोगे यत् किशलयमयीं लक्ष्मणकृता-
मलञ्चक्रे शय्यां सहमहिलया रामशयनम् ॥ ६८॥

वनानां वन्यानामपितनुभृतां वा नदनदीं
गिरीन्द्राणां यादृक्छिकजननसाफल्यमभवत् ।
कटाक्षैः कल्याणैर्दुहिणहर मृग्यैर्धनकृपा-
रसासारैः पूताः अहह रघुनाथस्य यदि मे ॥ ६९॥

अहो भाग्यं तेषां निशिचरभटा ये जहुरसून्
रणाग्रे पश्यन्तः शरसुकलिताङ्गा रघुपतेः ।
ज्वलत्संवर्ताग्निप्रतिभटकटुक्रोधमपितत्
मुखं लोकैकासेचनमृदुलहासं प्रकृतितः ॥ ७२॥

अयोध्यायाः पत्युः सुरुचिरजगन्मोहनप्रिय
स्मृतः श्रीप्रासादं वदननलिनं चारुनयनम् ।
मुहुश्चुम्बत् धात्री दुहित्रीमुखवीटीरसलसत्
कपालं दृष्टं मे विधिरहहसाह्यं न कुरुते ॥ ७१॥

किमाभ्यां नेत्राभ्यां फलमिह रघूणामधिपते-
र्न पीता याभ्यां तद्वदनशशिसौन्दर्यलहरी ।
इमौ दोषौ दोषौ कमलदरचक्राङ्कलसितं
न याभ्यामाश्लिष्टं तव चरणराजीवयुगलम् ॥ ७२॥

दुराशं दुर्बुद्धिं दुरितकुनदीप्राविशमिमं
सुनिर्लज्जं धिग्मां सकलजनहासोचितकृतिम ।

तितीर्षुर्बाहुभ्यामिव जलनिधिं हे रघुपते !
दिदृक्षे योऽहन्त्वां विधिशिवमुखध्यानविषयम् ॥ ७३॥

स्ववक्त्रेन्दूद्भूतं श्रवणविवरं ते तनुभृतां
शिवोवर्षन् काश्यां वसति सहगौर्य्या रघुपते !
पुनर्जन्मष्याधिप्रभवजननीगर्भशमनं
प्रचण्डप्रत्यूहं तव मधुरनामामृतरसम् ॥ ७४॥

क्व माधुर्य्याधिक्यं दधिघृतसितापायसमुधा-
मधुष्वाग्रद्राक्षापनसकदलीनां फलरसे ।
क्व काङ्क्षा कौशल्याहृदयजलधीन्दो मनसिचे-
दजस्रन्त्वनामस्मरणनवपीयूषलहरी ॥ ७५॥

तुरीयं षष्टं वा सरिधिपतिपञ्चममपि
द्वितीयं मन्यन्ते प्रथममिव सन्तो रघुपते ? ।
लिहन्तस्तन्नामामृतरसमजस्रं रसनया
पवित्रीकुर्वन्तः सुचरणरजोभिः क्षितितलम् ॥ ७६॥

अहल्या वेत्तित्वच्चरणरजसः शक्तिमतुलां
भवद्दास्यानन्दं निरवधिरुचिं लक्ष्मणमनः ।
शिवो वा वाल्मीकिर्भवदसमनामामृतरसं
धरित्रीकन्यैव त्वदधरमधूनां मधुरताम् ॥ ७७॥

हनुमान् वेत्तित्वच्छुभगणकथास्वादनरसं
भवत्पादत्राणाप्रतिममहिमानं च भरतः ।
गिरिर्भूमिशाला अपिभवदमोघां शुभगतिं
त्वदीयस्त्वन्माया सलिलनिधिपारंरघुपते ॥ ७८॥

त्वदंशो वेत्ति त्वत्पृथुलभुजसारं भृगुपति-
र्भवत्क्रोधाटोपं प्रलयशिखिरूपं जलनिधिः ।
जयन्तस्त्वत्क्षान्तिं परममपराधी जगति को
महात्मामाहात्म्यं ननु तवमनोवाक्सुविषयम् ॥ ७९॥

व्रतैः किं दानैः किमखिलनदस्नानादिकरणै-
र्जपैः किं होमैः किं किमथविविधाम्नायपठनैः ।
किमन्यैर्वाधर्माचरणघन मोहैर्हृदि न चेत्
परिष्वक्तं पादाम्बुरुहयुगलं ते रघुपते ? ॥ ८०॥

समन्विष्यज्ज्ञानाञ्जनविषयदृष्ट्या श्रुतिखनीं
पुमर्थानां दाता मरकतमणिराघवमयः ।
स एको लब्धोमे गुरुभिरूपदिष्टः करुणया
मनः पेट्यामास्ते कथमथभवेद्दुर्गतिकथा ॥ ८१॥

पयोभिः प्रत्यग्रैर्दधिघृतसितादिव्यसुमनो-
रसैकस्तूरीभिः शुभपरिमलैश्चन्दनरसैः ।
सरय्वाःनीरेण सुशुचिरभिःसिञ्चामि मनसा
हृदाम्भोजानैकाभरणरघुवीराङ्घ्रिनलिनम् ॥ ८२॥

तडित् कोटीभासं तव कटितटे हाटकपटं
किरीटं केयूरं शिरसि भुजयोः कौस्तुभमणिम् ।
उरस्यर्काकारं श्रवणयुगले कुण्डलयुगं
विभो ! चेतः सिंहासनसमधिरूढस्य कलये ॥ ८३॥

गलेमुक्ताहारान् शशिकिरणसङ्काशमहसो-
नवोद्यद्वौरत्नद्युतितरलमाणिक्यतरलान् ।
कराम्भोजद्वन्द्वे कनकवलये राम कलये
त्वदीयाख्यामुद्रां नवमणिमपीरङ्गुलिषु ते ॥ ८४॥

मणिं मन्ये भानुं हिमकिरणमास्यं तनुमपि
श्रियः शम्पां वृष्टिं किमलमधुचिन्हं नवघनम् ।
उडन्मुक्तामालास्त्वदुर उरगारिध्वजनभो
विभान्त्यस्मिन्नेते युगपदिति चित्रं महदिदम् ॥ ८५॥

तडिद्वल्यानीलो घन इव तमालक्षितिरुहो
यथारूढः स्कन्धः कनकलतया नीलशिखरी ।
मयूखेनार्कस्योद्यत इव रघूणां परिवृढो
हिरण्याकारेणोल्लसित उपनीतेन जयति ॥ ८६॥

अयं येन व्याप्तस्त्रिभुवनतटाको बलिमुखे
यतो जाता गङ्गा मधुहरशिरोभूषणमयम् ।
परागाणुर्यः कोप्यवरमनयद्यस्य चरतां
विमोसद् पादाब्जं कनककटकोद्भासिकलये ॥ ८७॥

दशाशामध्योज्जृम्भितपरिमलोदारमधुरः

स्रवन्माध्वीधारा प्रचुरतुलसीदामरुचिरः ।
नवारण्यावल्याभरण इव गारुत्मतगिरि-
र्मनोऽयोध्यामध्ये दशरथकुमारो विजयते ॥ ८८॥

दरोन्मीलन्मुग्धैः स्रवदतुलमाधुर्यमधुभिः
स्वसौरभ्याहूतभ्रमरनिनदाकान्तभुवनैः ।
वियद्गङ्गाजातैः कनककमलैर्भूषिततनु-
र्मनः श्रीवैकुण्ठे परमपुरुषोऽयं विजयते ॥ ८९॥

घनामोद्व्याप्त्या घुमघुमितविध्यण्डकुहरे-
र्जपापुष्पच्छायैर्घसृणमसृणैश्चन्दनरसैः ।
यथा सिन्धुः सन्ध्याद्युतितिमिरलिप्तो रघुपतिः
पतिः ब्रह्माण्डानामधिवसतिहृत्पुष्पकमिदम् ॥ ९०॥

मुखं मुग्धस्निग्धाधरकिशलयोल्लासिमधुरं
स्मितां क्रूराकाराभिनवकलिकैकाभभरणम् ।
विभोर्धात्रीपुत्रीनयनकमलाह्लादजनकं
हृदेतत्कस्तूरीतिलकरुचिरचुम्बितमुहुः ॥ ९१॥

स्वतस्तेजोराशिहृदयपरमव्योम्नि यमिनां
वसन् सीताजानिः परिदलितहार्दान्धतमसः ।
यया विम्बत्रय्या भवति कृतिनीराजनविधिः
तयाप्राप्ताचण्डातपनिहितदीपप्रतिकृतिः ॥ ९२॥

प्रसूनान्याहृत्यार्चयितुमनिशं ? ते पदयुगे
सहस्रं हस्तानामभिलषति मे मानसमिदम् ।
सहस्रन्नेत्राणामपितवतनुं द्रष्टुममलां
सहसंवक्त्राणामपि रघुपते ? ते स्तुति विधौ ॥ ९३॥

अदन्कन्दं मूलं फलमपि चरन्पुण्यसरयू-
तटारण्याभोगे गतविषयरागो रघुपते ? ।
कदा वा त्वत्पादाम्बुरुहयुगली लीनहृदयः@
करिष्ये निःशेषं भुवनसमुदायं तृणमिव ॥ ९४॥

निरस्ते षड्वर्गे विषयिषुजितेष्वेषुसकले-
ष्वखण्डे वैराग्ये प्रबलतरभक्त्या कवलिते ।
प्रसन्ने हृद्यस्मिन् स्वयमुदितमूर्तौ रघुपते

कदास्यामश्रान्तं निरवधिकसन्तोषभरितः ॥ ९५॥

अकस्मादुन्मीलत्तरुणकरुणेनैवमनसा त्वया
व्यामोहन्तं द्रवितहृदयैः किं विलपितैः ।
प्रसादायोद्युक्ते भवति मम दोषैः किममितै-
रनुद्युक्ते किंवा मम गुणगणैर्हा रघुपते ॥ ९६॥

त्वमेवैकोपायो दशरथमुखाम्बोजतरणो
धरण्यामेज्ञातस्तरणिरिवदुःखाब्धितरणः ।
दवाग्न्युग्रज्वालावलयितनिकुञ्जालयमृगी-
शिरोरन्या का वा गतिरभिनवाभ्राद्घनभुवि ॥ ९७॥

रतिर्मे नो धर्मे विरतिरपि नाधर्मकरणात्
स्वभावोदुर्वारः खलु सकलसाधारणतया ।
नते ग्राह्यस्त्याज्यो न च चरपतित्वां व्यसनिनं
जनोऽयन्तद्विश्वम्भर रघुपते तेस्म्यतिभरः ॥ ९८॥

करे वामे चापं शरमपि दधानं तदितरे
मणीमौलिं मस्ते कनकमयवासः कटितटे ।
तडिच्छव्या देव्यां विकसदतसीसूनसदृशं
दृशोर्मेऽग्रेरूपं तव रघुपते भातु सततम् ॥ ९९॥

इति त्वत्प्रीत्यर्थं कपटनुति वाक्यं प्रलपितं
यथार्थत्वेनेदं प्रसभमुररीकृत्यकृपया ।
अनन्तागस्तोमं त्रिविधमपि मे त्वं परिहरन्
प्रसन्नश्रीसीतारमण भव गङ्गेव शरदि ॥ १००॥

कोदण्डकाण्डपरिमण्डितबाहुदण्डं
गारुत्मताद्दकमनीयसुनीलकान्तिम् ।
कोटीरहारकनकाम्बरराजमानं
रूपं तवास्तु रघुवीर ? दृशोममाग्रे ॥ १०१॥

शोणाधरैः कमलगन्धिविशालनेत्रं
लोलालके कुटिलनीलमनोहरभ्रू ।
कुन्दप्रसूनरदनं मुखमुन्नसन्ते
मञ्जुस्मितं रघुकुलेन्द्र ? कदानु द्रक्ष्ये ॥ १०२॥

यः श्रीनिवास रघुनन्दनजानकीभ्यां
वाधूलगोत्र उद्भूत प्रणिधाय तेन ।
शेषार्य पादकमले हृदि राघवेण
श्रीशेर्पिता शिखरिणीमणिमालिकेयम् ॥ १०३॥

इति राघवशिखरिणीरत्नमालास्तोत्रं सम्पूर्णम् ।

श्रीसीतारामचन्द्रार्पणमस्तु ।

Encoded and proofread by Vishal Pandey

Raghava Shikharini Ratnamala Stotram

pdf was typeset on September 12, 2024

Please send corrections to *sanskrit@cheerful.com*